

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

93. PLENĀRSESIJA 2011. GADA 14. UN 15. DECEMBRĪ

Reģionu komitejas atzinums “Jaunā daudzgadu finanšu shēma pēc 2013. gada”

(2012/C 54/08)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka ierosinātais finansējuma apmērs ir mazākais iespējamais, lai sasniegtu Savienības mērķus, par kuriem dalībvalstis vienojušās Līgumā un stratēģijā “Eiropa 2020”;
- vēlreiz uzsver, ka RK stingri noraida jebkādu makroekonomisko nosacītību;
- atbalsta tikai to *ex-ante* nosacījumu ieviešanu ES programmu pārvaldībā, kuri paaugstinātu programmu efektivitāti un rosina noteikt, ka oficiāla partnerības nolīguma noslēgšana starp dalībvalsti un tās vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir īpašs *ex-ante* nosacījums;
- vēlreiz norāda, ka RK nepiekrīt ierosinātajai izpildes rezervei; taču vienlaikus uzsver, ka *ex post* nosacījumi un finansējuma apturēšana būtu jāpiemēro tikai skaidri noteiktos apstākļos gadījumā, ja gūtie rezultāti ir ļoti tāli no paredzētā;
- atbalsta priekšlikumu daudzgadu finanšu shēmā izveidot jaunu kategoriju — “pārejas reģioni”;
- uzsver, ka ierosinātā piešķiruma nepārsniedzamā likme nekādā gadījumā nedrīkst novest pie tā, ka laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam kādai dalībvalstij tiktu piešķirts mazāks līdzekļu apjoms nekā šobrīd aprēķinātie izdevumi;
- aicina plašāk iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības “Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta” finansēto infrastruktūras projektu pārraudzībā;
- atzinīgi vērtē ierosinājumu jaunajā daudzgadu finanšu shēmā ievērojami palielināt pētniecības un inovācijas budžetu;
- atzinīgi vērtē apņemšanos kopējo lauksaimniecības politiku padarīt videi draudzīgāku, kā arī priekšlikumus attiecībā uz maksājumu konvergenci un tiešo maksājumu ierobežošanu;
- pauž nožēlu, ka ierosinātais finansējums lauku attīstībai joprojām ir nesamērīgi mazs salīdzinājumā ar tiešo maksājumu budžetu;
- nepiekrīt, ka nozīmīgas ES izdevumu jomas, piemēram, Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondu un Vides un drošības globālā monitoringa programmu, vajadzētu finansēt ar līdzekļiem, kuri nav iekļauti daudzgadu finanšu shēmā;
- ir pārliecināta, ka ES pašu resursiem ir jāaizstāj dalībvalstu iemaksas un atbalsta Komisijas priekšlikumus attiecībā uz PVN un finanšu darījumu nodokli.

Ziņotāja	<i>Flo CLUCAS</i> kdze (UK/ALDE), Liverpūles pilsētas padomes locekle
Atsauces dokumenti	<p>Eiropas Komisija (2011), "Budžets stratēģijai "Eiropa 2020", Komisijas paziņojums,</p> <p>COM(2011) 500 galīgā redakcija</p> <p>Eiropas Komisija (2011), Priekšlikums Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam,</p> <p>COM(2011) 398 galīgā redakcija – 2011/0177 (APP).</p> <p>Eiropas Komisija (2011), Priekšlikums Padomes lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu,</p> <p>COM(2011) 510 galīgā redakcija – 2011/0183 (CNS).</p> <p>Eiropas Komisija (2011), Priekšlikums Padomes regulai, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus,</p> <p>COM(2011) 511 galīgā redakcija – 2011/0184 (APP).</p> <p>Eiropas Komisija (2011), Priekšlikums Padomes regulai par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības,</p> <p>COM(2011) 512 galīgā redakcija – 2011/0185 (CNS).</p>

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārējā pieeja budžetam

1. atzinīgi vērtē 2011. gada 29. jūnijā publicēto Komisijas priekšlikumu par daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam, priekšlikumu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmas īstenošanas pasākumus, leģislatīvo nolikumu par budžeta jautājumiem un tiesību aktu paketi par ES pašu resursiem. RK uzskata, ka minētie priekšlikumi visi kopā veido pietiekamu sistēmu ES turpmāko prioritāšu finansēšanai un sniedz arī vērā ņemamu pamatu turpmākām diskusijām;

2. uzskata, ka ES budžets, lai arī tā apjoms ir ierobežots, ir būtisks Savienības problēmu risināšanā; ES budžets sniedz pievienoto vērtību un rada sviras efektu attiecībā uz dalībvalstu budžetiem, turklāt ES budžetā 94,5 % ir ieguldījumu izdevumi un tikai 5,5 % — administratīvie izdevumi. Tāpēc, pēc RK domām, ir jāmaina attieksme, jo īpaši valstu kasēs, un ES pamatuzdevumu finansēšana jāuzskata drīzāk par ieguldījumu, ne izdevumiem. Jācenšas nodrošināt, lai daudzgadu finanšu shēma būtu ne vien finanšu efektivitātes, bet arī demokrātiskas pārvaldības un pārredzamības paraugs;

3. īpaši vērs uzmanību uz smagajām ekonomikas un sociālajām grūtībām, ko pašlaik piedzīvo dalībvalstis, un uzsver, ka ES budžeta, stratēģijas "Eiropa 2020" un Eiropas ekonomikas

pārvaldības saskaņota īstenošana veicinās stabilitāti, ekonomikas ilgtspējīgu izaugsmi, vides aizsardzību, sociālo labklājību un teritoriālo kohēziju un atjaunos uzticēšanos Eiropas integrācijai;

4. atbalsta 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmas pamatprincipus, tai skaitā uzsvāru uz rezultātiem, ieguldījumu piesaistīšanu no citiem avotiem un jo īpaši īstenošanas vienkāršošanu, tai skaitā daudzo dažādo finansējuma programmu apvienošanu. Īpaša uzmanība jāpievērš grupām, kurām ir grūtības piekļūt ES finansējumam. Tāpēc RK aicina paplašināt ES līmenī pieejamos informēšanas un popularizēšanas pasākumus, kā arī ar ES finansējumu saistītos konsultatīvos pasākumus;

5. norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījums var ievērojami uzlabot daudzgadu finanšu shēmas izstrādi un īstenošanu. Vietējo un reģionālo pašvaldību atbildība par publiskajiem ieguldījumiem ir tikpat liela kā dalībvalstu centrālajām valdībām. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir īpaši liela nozīme ne vien ES finansētu projektu pārvaldībā, bet arī attiecībā uz līdzekļu pieejamības veicināšanu un dažādu fondu izdevumu koordinēšanu;

6. tāpēc uzskata, ka daudzgadu finanšu shēmas izstrāde un īstenošana sniedz ievērojamu iespēju veicināt daudzlīmeņu pārvaldību. Šim nolūkam RK aicina Komisiju izskatīt jaunus sadarbības un partnerību veidus ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, tos uzskatot par būtisku visu jauno pārvaldības un finansēšanas veidu daļu saistībā ar daudzgadu finanšu shēmu;

7. pauž nožēlu par to, ka vienlīdzībai un dzimumu līdzsībai Komisijas priekšlikumā nav pievērsta ievērojama uzmanība, un aicina dalībvalstis un Eiropas Parlamentu pielikt pūles, lai minētie jautājumi tiktu iekļauti ES budžetā;

— *budžeta apjoms, struktūra, laikposms*

8. vēlreiz uzsver, ka ES rīcībā ir jābūt reāli pamatotam budžetam, kas ir vismaz 1 % no ES NKI ⁽¹⁾, lai varētu īstenot stratēģijā "Eiropa 2020" noteiktos Eiropas Savienības pamatmērķus un ievērot vietējo un reģionālo teritoriju vajadzības. RK uzskata, ka pašlaik ierosinātais budžets 1 025 miljardu euro vai 1,05 % no ES NKI apmērā gandrīz vai nav pietiekams minēto mērķu sasniegšanai;

9. uzskata, ka ierosinātais finansējuma apmērs ir mazākais iespējams, lai sasniegtu Savienības mērķus, par kuriem dalībvalstis vienojušās Līgumā un stratēģijā "Eiropa 2020". Ierosinātais daudzgadu finanšu shēmas apmērs reālajā izteiksmē ir tikpat liels kā pašreizējais budžets, tāpēc Eiropas Komisijai un Parlamentam — ar Reģionu komitejas spēcīgu atbalstu — jā dara viss, kas ir to spēkos, lai ierosināto apmēru sarunu gaitā nesamazinātu;

10. atzinīgi vērtē to, ka budžeta pozīciju nosaukumi ir mainīti, lai precizāk atspoguļotu stratēģijas "Eiropa 2020" prioritātes, tomēr pauž nožēlu, ka nav izmantota iespēja vienā budžeta pozīcijā apvienot visus ES līdzekļus, kas paredzēti teritoriālās attīstības veicināšanai;

11. norāda arī, ka Komisija nav izmantojusi iespēju pāriet uz desmit gadu budžeta periodu, tomēr atzinīgi vērtē iespēju to izdarīt pēc 2020. gada, tādējādi nodrošinot stabilu ilgtermiņa finansējumu un uzlabojot demokrātisku uzraudzību;

— *budžeta elastīgums, vidusposma rezultātu izskatīšana, nosacītība*

12. pauž nožēlu, ka pašreizējais budžets nav elastīgs, un uzsver vajadzību palielināt elastību, lai turpmāk apropriācijas varētu pārvietot budžeta pozīciju robežās;

13. pauž nožēlu par to, ka nav ierosināta iespēja neiztērētās apropriācijas vai rezerves nevis maksāt atpakaļ dalībvalstīm, bet gan pārvietot uz Eiropas Savienības vajadzībām paredzētu elastīguma rezervi;

14. pieņem zināšanai priekšlikumu 2016. gadā veikt daudzgadu finanšu shēmas īstenošanas novērtēšanu, tomēr uzskata, ka drīzāk vajadzētu 2017. gadā veikt pilnu vidusposma rezultātu izskatīšanu (tās gaitā veikt arī ierosināto novērtēšanu), paredzot iespēju noteiktā apmērā pielāgot izdevumus jaunām prioritātēm;

⁽¹⁾ Visi saistībā ar budžetu minētie skaitļi nenorāda uz maksājumiem, bet gan uz saistībām.

15. vēlreiz uzsver, ka RK pilnībā noraida jebkādu makroekonomisko nosacītību, kas ļautu pārtraukt finansējuma piešķiršanu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ja dalībvalstu valdības pieņemtu noteiktus ar ekonomiku saistītus lēmumus;

16. tomēr atbalsta tikai to *ex-ante* nosacījumu ieviešanu ES programmu pārvaldībā, kuri paaugstinātu programmu efektivitāti un ļautu novērtēt ne tikai ES tiesību aktu īstenošanu, bet arī to, kāda patiesībā ir tehniskā un administratīvā veikspēja; prasībai kā *ex-ante* nosacījumu izstrādāt stratēģijas, plānus vai pasākumus, nav jānozīmē, ka fondus piešķir tikai tad, ja tie vēlāk tiek īstenoti, tostarp ir īstenoti tie plāni, kuriem nav ES līdzfinansējuma, jo tas apdraudētu proporcionalitātes un subsidiaritātes principu ievērošanu;

17. rosina noteikt, ka oficiāla partnerības nolīguma noslēgšana starp dalībvalsti un tās vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir īpašs *ex-ante* nosacījums un Komisijai jāpārbauda tā ievērošana;

18. uzsver, ka *ex post* nosacījumi un finansējuma apturēšana vai pārtraukšana būtu jāpiemēro tikai skaidri noteiktos apstākļos gadījumā, ja gūtie rezultāti ir ļoti tāli no paredzētā, un aicina ņemt vērā valstu noteikumus par iepriekš piešķirtu līdzekļu atgūšanu. Tāpat vajadzētu cieši sadarboties valstu iestādēm un reģionālajām un vietējām pašvaldībām, lai paredzētu minētos *ex post* nosacījumus, novēršot to, ka finansējumu varētu pārtraukt, pamatojoties uz kritērijiem, kas nav stingri objektīvi un mērāmi;

19. uzsver, ka par rezultātiem un mērķiem ir jāvienojas kopīgi ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, un pēc iespējas jānovērš jauna administratīvā sloga radīšana. Pārejot uz novērtēšanas sistēmu, kurā vērtē rezultātus, vajadzētu likvidēt pašreizējo sistēmu, kurā atsevišķi vērtē konkrētus ieguldījumus un iznākumus. Nosacījumu pieeja un tās piemērošana praksē skaidrāk un labāk jāizskaidro iesaistītajām personām;

20. uzsver, ka jaunajā ES daudzgadu finanšu shēmā pilnībā jāievēro resursu ilgtspējīgas izmantošanas princips, un aicina precīzāk izanalizēt no ES budžeta atbalstīto ieguldījumu oglekļa dioksīda pēdu.

Budžeta 1. pozīcija: gudra un integrējoša izaugsme

— *Priekšlikumi, kas attiecas uz kohēzijas politiku*

21. atbalsta ierosināto kohēzijas politikas pieeju — aptvert visu Eiropas Savienību un iekļaut visus reģionus, lielāko finansējuma daļu piešķirot trūcīgākiem reģioniem, bet vienlaikus arī reģioniem ar augstāku labklājības līmeni dotot iespēju turpināt risināt to problēmas. RK atzinīgi vērtē tiešo norādi uz ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas apakšskategoriju budžeta 1. pozīcijā, nosakot pakārtotu maksimālo apjomu,

tomēr pauz nožēlu, ka nav paredzēta līdzekļu rezerve. Tas ļautu palielināt līdzekļus attiecīgajā apakškategorijā, ja citās kategorijās līdzekļi netiktu iztērēti;

22. norāda arī, ka ierosinātais struktūrfondu finansējums (336 miljardi *euro* Eiropas Reģionālās attīstības fondam, Eiropas Sociālajam fondam un Kohēzijas fondam, neskaitot "Eiropas pieslēgšanu") ir par 3 % mazāks nekā pašreizējie struktūrfondu resursi, kuru apjoms ir 347 miljardi *euro*. Vajadzētu ievērot mērķi struktūrfondu programmām nodrošināt vismaz reālajā izteiksmē tikpat lielu finansējumu kā pašreizējā budžetā;

23. noraida ierosinājumu pārticīgākiem reģioniem "galvenokārt vēltīt visu sev piešķirto struktūrfondu finansējumu" (izņemto Eiropas Sociālā fonda līdzekļus) enerģētikas jomai, mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai un inovācijai. Ikvienā darbības programmā ir būtiski noteikt zināmas prioritātes, tomēr minētie ES līmeņa ierobežojumi neradīs pievienoto vērtību, jo Eiropas reģioni ir dažādi un arī to problēmas ir atšķirīgas. Vajadzētu piedāvāt plašāku prioritāšu izvēli no stratēģijas "Eiropa 2020" tematisko mērķu klāstā;

24. vēlreiz uzsver, ka RK nepiekrīt ierosinātajai izpildes rezervei — 5 % no kohēzijas politikai paredzētajiem līdzekļiem. Tas rada risku, ka visi būs zaudētāji, ņemot vērā, ka rezervi piešķir, pamatojoties uz iepriekš noteiktu shēmu, kas regulē līdzekļu sadali pa valstīm. Gadījumā, ja izpildes kritēriji netiks sasniegti (kas var notikt objektīvu un ārēju iemeslu dēļ), ar izpildi saistītie rezerves piešķirumi tiks zaudēti. Programmas efektīva īstenošana pati par sevi būs pietiekams atalgojums, un līdzekļus būtu labāk novirzīt preventīviem pasākumiem, piemēram, tehniskajai palīdzībai, kas vajadzīga institucionālās veiktspējas palielināšanai;

25. atbalsta priekšlikumu daudzgadu finanšu shēmā izveidot jaunu kategoriju — "pārejas reģioni", to attiecinot uz reģioniem, kuru iekšzemes kopprodukts ir no 75 % līdz 90 % no ES iekšzemes kopprodukta, un atzinīgi vērtē priekšlikumu izveidot "drošības tīklu" reģioniem, kas vairs nebūs tiesīgi saņemt konverģences atbalsta līdzekļus. Tomēr uzticēšanos kohēzijas politikai mazina tas, ka izmantoti vairākus gadus veci IKP rādītāji, kas neraksturo pašreizējo ekonomikas stāvokli;

26. Komisijai jāpievērš uzmanība tiem daudzajiem reģioniem, kuru IKP kopš pārskata perioda (2006–2008) ir samazinājies, un jāizmanto ierosinātajā finanšu shēmā paredzētās iespējas rīkoties elastīgi, veicot ierosinātos pielāgojumus saskaņā ar priekšlikuma Padomes regulai par daudzgadu finanšu shēmu 5. pantu un pārskatot daudzgadu finanšu shēmu tās termiņa vidū (2017. gadā). Programmu dokumentos ir jāņem vērā ekonomikas lejupslīdes dažādā ietekme uz reģioniem;

27. vēlreiz uzsver, ka Eiropas Sociālajam fondam arī turpmāk ir jāierāda nozīmīga vieta ES kohēzijas politikā. Eiropas Sociālā fonda mērķus daudz labāk var īstenot teritoriālajā līmenī ar integrētām, konkrētai vietai paredzētām programmām, nevis ar dalībvalsts līmeņa atsevišķām tematiskajām vai nozaru programmām;

28. uzsver, ka ir ļoti svarīgi Eiropas Savienībā un trešās valstīs sekmēt vienlīdzību un dzimumu līdztiesību, piešķirot pietiekamus resursus Eiropas Sociālajam fondam, Eiropas Attīstības fondam un citām sociālajām programmām;

29. atzinīgi vērtē priekšlikumu Kohēzijas fonda līdzekļus saglabāt vienas trešdaļas apmērā no kopējiem kohēzijas politikas piešķirumiem atbilstīgajām dalībvalstīm (tām, kuru IKP līmenis nesasniedz 90 % no ES nacionālā kopienākuma);

30. atbalsta priekšlikumu Eiropas teritoriālās sadarbības finansējumu palielināt no 9 miljardiem *euro* uz 13 miljardiem *euro*, un norāda, ka Kopienas iniciatīvai Eiropas pārrobežu sadarbībai (*INTERREG*) un citām programmām ir ievērojama ES pievienotā vērtība, jo tās mudina Eiropas reģionus uz sadarbību kopīgu problēmu risināšanā;

31. pilnībā atbalsta priekšlikumu izveidot kopēju stratēģisko satvaru ar mērķi noteikt vienotas stratēģiskās pamatnostādnes galvenajiem ES fondiem, kam ir teritoriālā dimensija. Tomēr ar kopēju stratēģisko satvaru ir jāpanāk ne vien fondu saskaņošana stratēģiskajā līmenī, bet arī kopīga prakse un procedūras īstenošanas posmā;

32. atbalsta kohēzijas piešķirumu nepārsniedzamās likmes noteikšanu tādā līmenī, kas labāk atspoguļo patieso izpildes līmeni un katras dalībvalsts patiesās absorbcijas spējas, bet uzsver, ka jaunā nepārsniedzamā likme jānosaka tādā līmenī, kas dod iespēju visās dalībvalstīs īstenot efektīvu kohēzijas politiku. Ierosinātā piešķiruma nepārsniedzamā likme nekādā gadījumā nedrīkst novest pie tā, ka laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam kādai dalībvalstij tiktu piešķirts mazāks līdzekļu apjoms nekā šobrīd (ņemot vērā inflāciju) aprēķinātie izdevumi;

33. mudina praksē īstenot partnerības principu, to aktīvi veicināt un stingri piemērot. Atzinīgi vērtē partnerības līgumus kā stratēģiskās programmu plānošanas instrumentu, taču uzsver, ka to praktiskajā īstenošanā jāņem vērā subsidiaritātes princips un kompetenču sadalījums dalībvalstīs. Tāpēc šo līgumu darbības joma nedrīkst pārsniegt kohēzijas politikas pasākumus un citu VSS fondu darbību. Sagatavojot, īstenojot, uzraugot un novērtējot struktūrfondu programmas un ar tām saistītos partnerības līgumus, atbildīgās vietējās un reģionālās pašvaldības ir jāuzskata par tāda paša līmeņa partneriem kā dalībvalstu valsts līmeņa pārvaldes iestādes, un attiecīgi arī jāiesaista. Lai

partnerībām saistībā ar valstu valdībām tomēr piešķirtu oficiālu statusu, jānodrošina iespēja slēgt teritoriālos līgumus starp vietējām, reģionālajām un valsts līmeņa pārvaldes iestādēm;

34. atkārtο acinājumu ieviest un popularizēt iedzīvotāju obligācijas ar mērķi veicināt vietējā līmeņa attīstību. Iedzīvotāju obligācijas varētu būt iespēja ES atbalstītiem projektiem piesaistīt individuālu vai publisku papildfinansējumu, apmaiņā pret ieguldījumiem garantējot taisnīgu peļņu;

35. uzsver arī, ka vajadzētu attīstīt vietēja līmeņa risinājumus enerģētikas jomā, izmantojot "viedo pilsētu" programmu, kuras mērķis ir veicināt tīru un efektīvu energoapgādi, un aicina vairāk atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības, lai, jo īpaši, nodrošinātu tehniskās zināšanas, kas vajadzīgas, izstrādājot vietējus vai reģionālus rīcības plānus cīņai pret klimata pārmaiņām, un lai veicinātu dažādu koncepciju savstarpēju papildināmību. Šajā sakarā Komiteja norāda uz Pilsētas mēru paktu, kuram budžetā ir jāparedz vairāk līdzekļu, lai varētu paplašināt tā darbības jomu un sniegt vietējām un reģionālajām pašvaldībām speciālas tehniskās zināšanas, kas palīdzēs tām izstrādāt rīcības plānus klimata pārmaiņu ierobežošanai un rast risinājumus konkrētām problēmām, kuras saistītas ar enerģētiku un resursiem, piemēram, ūdens resursu politiku;

— Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

36. pieņem zināšanai ierosinājumu izveidot jaunu "Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu", kura finansējums ir 40 miljardu *euro* un kura mērķis ir atbalstīt ieguldījumus Eiropas nozīmes transporta, enerģijas un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju infrastruktūrā, un uzskata, ka vājo vietu likvidēšana minētajos tīklos sniegs nozīmīgu pievienoto vērtību sabiedrībai; tomēr šādu infrastruktūras projektu pārraudzībā un pārvaldībā plašāk jāiesaista vietējās un reģionālās pašvaldības, bet pašlaik ierosinātajos centralizētos pārvaldības pasākumos tas nav paredzēts;

37. vēlreiz uzsver, ka RK atbalsta ES projektu obligāciju ieviešanu, lai piesaistītu līdzekļus infrastruktūrai, un atgādina arī jau pausto pārliecību, ka minētās obligācijas varētu radīt ievērojamu sviras efektu attiecībā uz ES budžetu. Tomēr minētais instruments ir jāuzskata par vērtīgu papildinājumu struktūrfondu piešķirtajām dotācijām, nevis par to aizstājēju;

— Pētniecības un inovācijas finansējums "Apvārsnis 2020"

38. uzskata, ka Kопiena pašlaik atvēl pārk maz līdzekļu pētniecībai, tāpēc atzinīgi vērtē ierosinājumu jaunajā daudzgadu finanšu shēmā ievērojami palielināt pētniecības un inovācijas budžetu (no 53 miljardiem *euro* uz 80 miljardiem *euro*). Minētais solis tuvina Savienību stratēģijas "Eiropa 2020" mērķim par "Inovācijas savienības" radīšanu, ieguldot 3 % no ES iekšzemes kopprodukta pētniecībā un inovācijā. RK īpaši aicina pastiprināt "Zināšanu reģionu" programmu, bet uzsver, ka ir būtiski pastieidzināt pētniecības atklājumu nokļūšanu tirgū. RK atbalsta ieceri

palielināt atbalstu, kas pieejams klasteru iniciatīvai un citām vietējā līmeņa partnerībām, kuras sekmē inovācijas potenciāla palielināšanos;

39. atbalsta pētniecības un inovācijas kopējā stratēģiskā satvara "Apvārsnis 2020" izveidošanu, jo tas sniedz iespēju vienkāršot un saliedēt minētās jomas dažādās finansēšanas programmas, piemēram, Septīto pētniecības pamatprogrammu un Konkurētspējas un jauninājumu programmu. RK tomēr norāda, ka kopējais stratēģiskais satvars pētniecībai un inovācijai ir efektīvi jākoordinē un tam ir jābūt saskaņā ar teritoriālo fondu kopējo stratēģisko satvaru;

— Izglītība, apmācība un jaunatne

40. atzinīgi vērtē ierosinājumu palielināt finansējumu konkrētām ES izglītības, apmācības un jaunatnes (arī sporta) programmām, palielinot budžetu līdz 15 miljardiem *euro*. Šādas programmas būtu jāpapildina ar Eiropas Sociālā fonda piešķirtu finansējumu. RK īpaši atzinīgi vērtē uzsvāru uz pašreizējo jaunatnes, izglītības un apmācības programmu racionalizāciju un vienkāršošanu, tās apvienojot integrētā programmā un vienkāršojot procedūras. Taču programmai "Izglītība Eiropai" jābūt vērstai ne tikai uz augstākās izglītības iestāžu studentiem, bet tajā jāpievēršas arī sarežģītajai priekšlaicīgi skolu pametušo jauniešu problēmai, kuras risināšanu var būtiski sekmēt vietējās un reģionālās pašvaldības. RK norāda arī uz kultūras un radošās industrijas saimnieciskās un sociālās nozīmes palielināšanos un uzsver, ka minētajām nozarēm ir jāpiešķir pietiekams atbalsts no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas Sociālā fonda;

41. uzskata, ka, veicot atbalsta programmu pārstrukturēšanu, ir ļoti svarīgi arī turpmāk paredzēt uz jauniešu īpašajām vajadzībām orientētu jaunatnes atbalsta programmu. Šis jaunās integrētās programmas izstrādē jāizmanto pašreizējās programmas "Jaunatne darbībā" pozitīvais pamats. Atbilstīgi ES jaunatnes stratēģijai tai jāveicina ne tikai jauniešu un profesionāļu apmaiņas attīstīšana, bet arī lielāka jauniešu līdzdalība Eiropas demokrātijas norisēs;

Budžeta 2. pozīcija: ilgtspējīga izaugsme — dabas resursi

42. pieņem zināšanai to, ka, kopējās lauksaimniecības politikas finansējums, tāpat kā struktūrfondu resursi, ir samazināts, proti, līdzšinējo 396 miljardu *euro* vietā ierosināts piešķirt 372 miljardus *euro*. Tomēr piebilst, ka kopējās lauksaimniecības politikas I un II pilārā ierosinātie budžeta izdevumi joprojām ir lielāki nekā 336 miljardi *euro*, ko ierosināts novirzīt struktūrfondu diem;

43. ņemot vērā to, ka ar kopējo lauksaimniecības politiku pašlaik ir ne vien jāpanāk nodrošinātība ar pārtiku, bet arī steidzami jāpalīdz īstenot Eiropas pamatmērķi, Reģionu komiteja uzskata, ka kopējā lauksaimniecības politika ir vairāk jāsasakaņo ar stratēģiju "Eiropa 2020", lai lauksaimnieki varētu

saņemt pietiekamus un vienlīdzīgus maksājumus sabiedrisko labumu nodrošināšanai, piemēram, paplašinot pieeju pārtikas nodrošinājumam, ilgtspējīgi apsaimniekojot dabas resursus, aizsargājot bioloģisko daudzveidību, risinot ar klimata pārmaiņām saistītās problēmas un vispārēji atjaunojot attīstību lauku reģionos;

44. sevišķi atzinīgi vērtē to, ka Komisija neveicina ES finansējuma vēl lielāku sadrumstalošanu un nav ierosinājusi veidot atsevišķu nozares fondu klimata pārmaiņu problēmu risināšanai, bet gan izvēlējusies integrētu pieeju, 30 % no I pīlāra izdevumiem novirzot uz vidi vērstiem pasākumiem; taču uzsver, ka "ekoloģiskuma palielināšanas" pasākumi nedrīkst novest pie dalībvalstu agrovides programmu vājināšanas;

45. atbalsta apņemšanos kopējo lauksaimniecības politiku padarīt videi draudzīgāku un aicina, īstenojot videi draudzīgu KLP, noteikt arī obligātus un precīzus augsnes aizsardzības un gruntsūdeņu efektīvas izmantošanas kritērijus, kas saņēmējiem jāievēro, un veikt pasākumus, lai atceltu visas videi kaitīgās subsīdijas.

46. atzinīgi vērtē priekšlikumus attiecībā uz maksājumu konvergenci un tiešo maksājumu ierobežošanu. Tas varētu palīdzēt nodrošināt taisnīgāku piešķirumu sistēmu visām dalībvalstīm. RK arī pilnībā atbalsta priekšlikumu pieļaut lielāku elastību starp abiem kopējās lauksaimniecības politikas pīlāriem — tiešajiem maksājumiem un atbalstu lauku attīstībai;

47. pauž bažas par priekšlikumu izveidot 3,5 miljardu *euro* lielu krīzes rezervi lauksaimniecības nozarē un to, ka paplašināta Globalizācijas pielāgošanas fonda darbības joma, kas liecina par to, ka Komisijai pasākumi seku novēršanai ir svarīgāki nekā preventīvi pasākumi, un uzskata, ka krīžu pārvarēšanai ir jāizmanto palielinātā budžeta elastība, nevis jāveido arvien plašāks dažādu rezervju, fondu un ārkārtas instrumentu klāsts ārpus daudzgadu finanšu shēmas; tāpēc norāda, ka kopējās lauksaimniecības politikas ilgtspēju nevar nodrošināt, nesaglabājot tirgus regulēšanas mehānismus, kas ļauj ierobežot cenu svārstības un garantēt cenu stabilitāti ražotājiem un patērētājiem;

48. pauž nožēlu, ka ierosinātais finansējums lauku attīstībai (90 miljardi *euro*) joprojām ir nesamērīgi mazs, ja salīdzina ar tiešo maksājumu budžetu, tomēr atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai būs ciešāk saistīts ar citiem kopējā stratēģiskā satvara teritoriālajiem fondiem. Kopējo lauksaimniecības politiku un kohēzijas politiku nevar aplūkot atsevišķi vienu no otras, un tās jāsaprot daudz vairāk nekā pašlaik. Runājot par atteikšanos no tās dēvētās "asu pieejas", RK uzsver, ka citiem ar lauksaimniecību nesaistītiem projektiem, piemēram, sociālās integrācijas veicināšanai, nabadzības mazināšanai un lauku rajonu ekonomikas attīstībai (jaunajos noteikumos tā ir sestā prioritāte) nākotnē nedrīkst veltīt mazāk uzmanības;

49. aicina turpināt Pārtikas izdalīšanas programmu vistrūcīgākajām personām, tai piešķirot līdzekļus vismaz vismaz tādā apjomā kā pašreizējā plānošanas periodā; ja programma tiks pārvietota no KLP uz Eiropas Sociālo fondu, budžeta struktūrā jāpārvieta arī attiecīgie līdzekļi;

50. ir nobažījies par zivsaimniecības politikas iekļaušanu jūrlietu politikā, izveidojot kopīgu Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, jo tas varētu nozīmēt finansējuma samazināšanu zivsaimniecībai. Minētais samazinājums nav pieļaujams, ņemot vērā problēmas, ar ko sastopas zvejnieku kopienas;

51. uzsver Finanšu instrumenta videi (*LIFE+*) vērtību un atzinīgi vērtē to, ka tā finansējums ir palielināts līdz 3,2 miljardiem *euro*;

Budžeta 3. pozīcija: drošība un pilsonība

52. atzinīgi vērtē ierosinājumus, kas attiecas uz šo budžeta pozīciju, un uzsver, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt pietiekamu finansējumu imigrācijas, patvēruma un drošības jomā. RK īpaši uzsver vajadzību koordinēti risināt Savienības ārējo robežu pārvaldību un atzinīgi vērtē soļus ceļā uz kopēju Eiropas patvēruma sistēmu, jo attiecīgajā jomā vienīgais iespējamais risinājums nepārprotami ir ES līmeņa sadarbība. Tomēr ir jānodrošina pārdomāts līdzsvars starp, no vienas puses, izdevumiem, kas paredzēti drošībai (tai skaitā iekšējai drošībai) un robežu aizsardzībai, un, no otras puses, izdevumiem tādās jomās kā migrantu integrācija un patvēruma meklētāju uzņemšanas apstākļi. Vietējās un reģionālās pašvaldības šajā jomā var sniegt acīmredzamu pievienoto vērtību;

53. uzsver, ka ir svarīgi piešķirt attiecīgus resursus, lai veicinātu pamattiesības, demokrātiju un iedzīvotāju līdzdalību centienos veidot Eiropas pilsoniskumu, un tāpēc uzskata, ka programmā "Eiropa pilsoņiem" ir būtiski īpaši pievērsties partnerībām, lai atbalstītu ES līmeņa pilsonisko sabiedrību;

54. uzskata, ka ES drošība ir cieši saistīta ar demokrātijas attīstību, labas pārvaldības un tiesiskuma sekmēšanu gan ES, gan trešās valstīs, un Savienības pienākums ir visā pasaulē veicināt minētās vērtības;

55. uzsver ierosinātā ES sabiedrības veselības programmas finansējuma (396 miljoni *euro*) nozīmi un to, ka ir jānodrošina pietiekams finansējums veselības pakalpojumu jomas sociālajiem, bioloģiskajiem un tehnoloģiskajiem jauninājumiem. RK norāda, ka veselības un sociālajai aprūpei ir liela nozīme, jo tā būtiski veicina nodarbinātību nākotnē, tāpēc nevienlīdzības novēršana veselības jomā ir jāuzskata par budžeta prioritāti;

56. norāda uz nozīmīgo faktu, ka programmai "Radošā Eiropa" ierosināts piešķirt 1,6 miljardus *euro*, un uzsver, ka visiem kultūras un radošo nozaru dalībniekiem, kuri būtiski sekmē stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanu jānodrošina pietiekams finansējums;

Budžeta 4. pozīcija: "Globālā Eiropa"

57. atzīst, ka Eiropas Savienībai ir ievērojama starptautiskā ietekme — lielāka par ietekmi, kāda būtu visām dalībvalstīm kopā, ja tās darbotos katra atsevišķi, un problēmas, ar ko saskaras Eiropas Savienība, ir jārisina starptautiskā līmenī. Tāpēc RK atzinīgi vērtē ierosinājumu palielināt finansējumu kaimiņattiecību politikai un sadarbībai attīstības jomā (36 miljardi euro);

58. atbalsta Komisijas priekšlikumu racionalizēt paplašināšanas instrumentus, izveidojot vienu integrētu pirmspievienošanas instrumentu;

59. atkārtoti aicina dot iespēju Eiropas kaimiņattiecību politikā iesaistīto valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām saņemt finansiālu atbalstu, lai tās varētu piedalīties attiecīgajās organizācijās un struktūrās;

60. uzsver savu apņemšanos veicināt nabadzības mazināšanu, jo īpaši saistībā ar tūkstošgades attīstības mērķiem, kuri jāsasniedz līdz 2015. gadam, un atbalsta mērķi novirzīt 0,7 % no dalībvalstu nacionālā kopienākuma attīstības atbalstam. Uzsver, ka Eiropas Savienībai ir īpaši liela nozīme attiecībā uz koordinētu pieeju humānās palīdzības sniegšanai, un aicina dalībvalstis rīkoties, lai pildītu savus solījumus attīstības jomā;

Budžeta 5. pozīcija: administrācija

61. uzsver, ka visās ES iestādēs un padomdevējās struktūrās ir nemitīgi jāmeklē un jāizmanto iespējas uzlabot administratīvo efektivitāti, lai ietaupītu līdzekļus, vienlaikus nemazinot minēto iestāžu ieguldījumu Eiropas mērķu īstenošanā;

62. uzsver, ka būtiskus ietaupījumus var panākt ar pārstrukturēšanu un iestāžu sadarbību, kā arī ar iestāžu darbības labāku organizēšanu, integrēti ieviešot e-risinājumus;

Finansējums ārpus daudzgadu finanšu shēmas un koriģējoši mehānismi

63. nepiekrīt, ka nozīmīgas ES izdevumu jomas, piemēram, Eiropas Attīstības fondu, Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondu, Vides un drošības globālā monitoringa programmu un citus instrumentus, kas kopā veido 58 miljardus euro no Savienības izdevumiem, vajadzētu finansēt ar līdzekļiem, kuri nav iekļauti daudzgadu finanšu shēmā. Tas vājina parlamentāro demokrātiju un mazina pārredzamību. Jāievēro princips, ka visus ES izdevumu posteņus, arī tos, ko veido ilgākam laika posmam vai neizmanto, apspriež ar tādiem pašiem nosacījumiem kā daudzgadu finanšu shēmu;

64. atbalsta paziņojumu par ļoti sarežģītās atmaksu un korekciju sistēmas vienkāršošanu un atzinīgi vērtē laika ierobežojumu noteikšanu jaunajām korekcijām, ko veic vienreizēju maksājumu veidā, un atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu esošās atlaižu sistēmas aizstāt ar vispārīgu korekciju mehānismu. Šādam mehānismam noteikti jānodrošina, ka summas principā nepalielinās un veidojas taisnīgs līdzsvars starp dalībvalstīm. Vairāku korekciju mehānismu darbību automātiski pārtrauks 2013. gadā, tomēr pagaidām nav noteikts beigu termiņš korekcijai, kas piešķirta Apvienotajai Karalistei, un šīs korekcijas finansējuma atlaidēm, kuras piešķirtas Vācijai, Nīderlandei, Austrijai un Zviedrijai. RK tomēr atzīst, ka korektīvos mehānismus var pārskatīt vienīgi tad, ja pārskata arī likumīgos iemeslus, kuru dēļ tie ir izveidoti;

ES pašu resursi

65. ir pārliecināta, ka ES pašu resursiem ir jāaizstāj dalībvalstu iemaksas, un atgādina, ka visas dalībvalstis un to parlamenti ir parakstījuši Līgumu par Eiropas Savienības darbību, kura 113. pantā noteikts, ka budžetu pilnībā finansē no pašu resursiem. Tāpēc RK atbalsta iniciatīvas ar mērķi mazināt dalībvalstu tiešās iemaksas ES budžetā, vienlaikus palielinot ES pašu resursu pieejamību turpmāko problēmu risināšanai;

66. tāpēc pauž atbalstu Komisijas priekšlikumam izveidot jaunu finanšu resursu, ko veido pievienotās vērtības nodokļa iemaksas. Minētais priekšlikums gan ir drosmīgs, tomēr šāds risinājums ir ļoti nepieciešams;

67. atzinīgi vērtē priekšlikumu Eiropā saskaņoti ieviest finanšu darījumu nodokli. Finanšu nozares aplikšana ar nodokli būtu svarīgs solis, lai nodrošinātu lielāku taisnīgumu, un ierobežotu virkni finansiālu darbību, jo īpaši spekulācijas;

68. uzskata, ka ikvienā jaunā sistēmā, kuras mērķis ir piesaistīt līdzekļus Savienības budžetam, jāgarantē taisnīguma, ekonomikas stabilitātes, solidaritātes, pārredzamības un vienkāršības principu ievērošana, un tās jāattiecinā uz visām dalībvalstīm. Lai to nodrošinātu, pirms vienoties par jauniem pašu resursiem, ir jāveic rūpīgs ietekmes novērtējums un priekšizpēte. Vēl svarīgāk ir dalībvalstīs sākt diskusijas arī par vietējo un reģionālo pašvaldību ciešu iesaistīšanu;

Kārtība un grafiks

69. atzinīgi vērtē to, ka daudzgadu finanšu shēmā ir paredzēti īpaši noteikumi, ko piemēros gadījumā, ja shēmu nepieņems līdz 2012. gada beigām, lai arī apzinās, ka minētā iespēja var mazināt motivāciju laikus vienoties. Tāpēc RK mudina ES iestādes panākt vienošanos par attiecīgajiem priekšlikumiem, ievērojot paredzēto grafiku;

70. pauž nožēlu, ka Eiropas Parlamentam attiecībā uz daudzgadu finanšu shēmu joprojām būs vienīgi piekrišanas pilnvaras un netiks piemērota pilna koplēmuma procedūra, tātad Parlaments oficiāli nevarēs grozīt priekšlikumus; tāpēc RK aicina Padomi un Komisiju nodrošināt pēc iespējas lielāku mijiedarbību ar Reģionu komiteju un Eiropas Parlamentu, piemērojot pastiprinātas sadarbības mehānismus;

71. pieļauj iespēju 2012. gadā, turpinoties sarunām par daudzgadu finanšu shēmu, pārskatīt šo atzinumu.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

2. apsvērumus

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ņemot vērā nepieciešamību panākt noteiktu paredzamību, sagatavojot un īstenojot vidēja termiņa ieguldījumus, finanšu shēmas noteiktais ilgums ir septiņi gadi, tas sākas 2014. gada 1. janvārī, un termiņa vidū tiek novērtēta finanšu shēmas īstenošana. Novērtējuma rezultāti tiek ņemti vērā finanšu shēmas pēdējo triju gadu laikā.	Ņemot vērā nepieciešamību panākt noteiktu paredzamību, sagatavojot un īstenojot vidēja termiņa ieguldījumus, finanšu shēmas noteiktais ilgums ir septiņi gadi, tas sākas 2014. gada 1. janvārī, un termiņa vidū tiek novērtēta izskatīti finanšu shēmas īstenošanas rezultāti . Novērtējuma <u>Izskatīšanas</u> rezultāti tiek ņemti vērā finanšu shēmas pēdējo triju gadu laikā.

Pamatojums

Skatīt atzinuma projekta 13. punktu.

Reģionu komiteja 2011. gada 24. oktobrī no Padomes sekretariāta saņēma vēstuli ar pieprasījumu izstrādāt atzinumu par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (COM(2011) 398 galīgā redakcija). Atzinums izstrādāts, pamatojoties uz minēto vēstuli.

2. grozījums

8. apsvērumus

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Kohēzijai izaugsmei un nodarbinātībai paredzētā finansējuma sadale pa valstīm tiek noteikta, balstoties uz aplēsēm par iekšzemes kopproduktu (turpmāk "IKP") 2011. gada pavasarī. Ņemot vērā prognožu nedrošību un ietekmi uz aptvertajām dalībvalstīm, jāveic vidusposma novērtējums nolūkā salīdzināt prognozēto un faktisko IKP un tā ietekmi uz finansējumu. Ja IKP 2014.-2016. gadam atšķirsies par vairāk nekā +/- 5 % no 2011. gadā izmantotās prognozes, finansējumā attiecīgajām dalībvalstīm 2018.-2020. gadam jāveic korekcijas. Jāievieš noteikumi attiecībā uz šo korekciju.	Kohēzijai izaugsmei un nodarbinātībai paredzētā finansējuma sadale pa valstīm tiek noteikta, balstoties uz aplēsēm par iekšzemes kopproduktu (turpmāk "IKP") 2011. gada pavasarī. Ņemot vērā prognožu nedrošību un ietekmi uz aptvertajām dalībvalstīm, jāveic vidusposma novērtējums <u>pārskatīšana</u> nolūkā salīdzināt prognozēto un faktisko IKP valsts un reģionālajā līmenī un tā ietekmi uz finansējumu. Ja IKP 2014.-2016. gadam atšķirsies par vairāk nekā +/- 5 % no 2011. gadā izmantotās prognozes, finansējumā attiecīgajām dalībvalstīm 2018.-2020. gadam jāveic korekcijas <u>un reģioniem, kuru IKP samazināties visvairāk, jāpiešķir papildu līdzekļi</u> . Jāievieš noteikumi attiecībā uz šo korekciju.

Pamatojums

Skatīt atzinuma projekta 20. punktu.

Reģionu komiteja 2011. gada 24. oktobrī no Padomes sekretariāta saņēma vēstuli ar pieprasījumu izstrādāt atzinumu par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (COM(2011) 398 galīgā redakcija). Atzinums izstrādāts, pamatojoties uz minēto vēstuli.

3. grozījums

5. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ja tiek konstatēts, ka kādas dalībvalsts kumulatīvais iekšzemes kopprodukts (IKP) 2014.-2016. gadā par vairāk nekā +/- 5 % ir novirzījies no kumulatīvā IKP, kas aplēsts 2011. gadā, piešķirot dalībvalstīm kohēzijas politikas finansējumu laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, Komisija tehniskajā korekcijā attiecībā uz 2018. gadu koriģē summas, kuras attiecīgajai dalībvalstij piešķirtas minētajam laikposmam no kohēzijas atbalsta fondiem.	Ja tiek konstatēts, ka kādas dalībvalsts vai reģiona kumulatīvais iekšzemes kopprodukts (IKP) 2014.-2016. gadā par vairāk nekā +/- 5 % ir novirzījies no kumulatīvā IKP, kas aplēsts 2011. gadā, piešķirot dalībvalstīm kohēzijas politikas finansējumu laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, Komisija tehniskajā korekcijā attiecībā uz 2018. gadu koriģē summas, kuras attiecīgajai dalībvalstij piešķirtas minētajam laikposmam no kohēzijas atbalsta fondiem. <u>Šie līdzekļi būtu jāpiešķir reģioniem, kuru IKP samazinājies visvairāk.</u>

Pamatojums

Skatīt atzinuma projekta 20. punktu.

Reģionu komiteja 2011. gada 24. oktobrī no Padomes sekretariāta saņēma vēstuli ar pieprasījumu izstrādāt atzinumu par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (COM(2011) 398 galīgā redakcija). Atzinums izstrādāts, pamatojoties uz minēto vēstuli.

4. grozījums

15. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Komisija 2016. gadā iesniedz novērtējumu par finanšu shēmas īstenošanu, kam nepieciešamības gadījumā pievieno attiecīgus priekšlikumus.	Komisija 2016. 2017. gadā iesniedz novērtējumu par vidusposma pārskatu (kas ietver ierosināto novērtējumu) <u>par</u> finanšu shēmas īstenošanu, kam nepieciešamības gadījumā pievienoti attiecīgi priekšlikumi.

Pamatojums

Precizē, ka novērtējums un ierosinātais vidusposma pārskats nebūs divi atsevišķi pasākumi, bet gan novērtējums būs iekļauts vidusposma pārskatā kā tā sastāvdaļa.

Briselē, 2011. gada 14. decembrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētāja
Mercedes BRESSO